

UNION NATIONALE DE L'ARMURERIE, DE LA CHASSE ET DU TIR
NATIONALE UNIE VAN DE WAPENMAKERIJ EN DER JACHT - EN
SPORTSCHUTTERS

EERSTE ARREST ARBITRAGHOF NIEUWE WAPENWET

De nieuwe wapenwet van 8 juni 2006 ondergraaft de rechtszekerheid voor de wapenbezitters. Deze wet zal de openbare veiligheid niet verhogen, wel in tegendeel. Zoals eerder aangekondigd, startte UNACT twee procedures tegen de nieuwe wapenwet bij het Arbitragehof. Daarin werd het algemeen kader van de wapenwet niet in vraag gesteld. Op 8 november 2006 deed het Arbitragehof uitspraak over de eerste vordering tot schorsing van het artikel uit de wapenwet dat de geldigheid beperkt van vergunningen die werden toegekend onder de oude wapenwet. Om procedurele redenen werd het betrokken artikel echter niet geschorst. Het Hof overweegt wel dat de bepaling in principe ongrondwettelijk is en zeer waarschijnlijk zal vernietigd worden in de tweede procedure. Daarom verwacht Unact dat de wapenwet snel gewijzigd zal worden zodat in een overgangsregeling wordt voorzien voor de "oude" vergunningen en erkenningen die zijn toegekend aan legale wapenbezitters onder de vorige wapenwet.

In een verzoekschrift van 20 juli 2006 vroegen de BVBA Midarms en de heer Hommers, daarin gesteund door UNACT, de schorsing en de vernietiging van een aantal bepalingen van de wapenwet. Een procedure tot schorsing beoogt in dringende gevallen de wet tijdelijk op te schorten. Deze procedure is eigenlijk een soort "grondwettelijk kortgeding" waarbij het Hof de wet schorst indien ernstige middelen worden aangevoerd, en indien een wetsbepaling een "ernstig en moeilijk te herstellen nadeel" berokkent. Vooral deze laatste voorwaarde is zeer zwaar. Het is slechts uitzonderlijk dat het Hof een wetsbepaling schorst.

In een eerste arrest van 8 november (arrest 2006/169) onderzoekt het Hof enkel de vordering tot schorsing. Enkel het artikel 48, al. 2 van de wapenwet dat zegt dat de vergunningen en erkenningen die langer dan vijf jaar geleden werden toegekend onder de oude wet kan aanleiding geven tot een "ernstig en moeilijk te herstellen nadeel".

Het Hof overweegt het volgende:

"B.3.1. In hun verzoekschrift betogen de verzoekende partijen dat hun vordering tot schorsing niet de volledige nieuwe wapenwet beoogt maar enkel de organisatie van de overgangperiode en het gebrek aan rechtszekerheid dat ermee gepaard gaat, wat hun een moeilijk te herstellen ernstig nadeel zou kunnen berokkenen.

B.3.2. Tijdens de pleidooien hebben de partijen gepreciseerd dat hun vordering tot schorsing enkel betrekking heeft op artikel 48, tweede lid, van de aangevochten wet.

B.3.3. Het Hof beperkt zijn onderzoek dus tot die bepaling."

Eerst onderzoekt het Hof of het middel (dit is de reden waarom volgens ons het artikel strijdig is met de grondwet) ernstig is. Een middel is ernstig indien het in de latere procedure aanleiding zou kunnen geven tot de vernietiging. Het Hof oordeelt dat ons middel ernstig is, en dat artikel 48, al. 2 wapenwet in strijd is met de Grondwet.

Vooreerst stelt het Hof vast dat het de wetgever vrij staat om de wetgeving te wijzigen. Daarbij dient de wetgever in een overgangsregeling te voorzien. In de nieuwe wapenwet is echter geen dergelijke overgangsregeling voorzien. Wie vergunning heeft die ouder zijn dan vijf jaar, bevond zich op 9 juni onmiddellijk in de illegaliteit. De nieuwe wapenwet regelt geen procedure volgens dewelke de houders van oude vergunningen zich in regel kunnen stellen.

Het Hof volgt ons in deze stelling:

“B.9. In deze zaak legt de wetgever een hernieuwing op door de provinciegouverneur van alle vergunningen en erkenningen die sedert meer dan vijf jaar zijn afgegeven of gewijzigd, terwijl, onder de gelding van de vroegere wetgeving, de geldigheid ervan in beginsel niet in de tijd beperkt was.

De wet bevat overigens geen overgangsbepaling, in afwachting van de beslissing van de gouverneur, ten gunste van de houders van die vergunningen en erkenningen, hoewel overgangsbepalingen zijn opgenomen, met name in artikel 44, voor andere adressaten van die wet, zelfs al hadden die, zonder titel, een wapen of munitie voorhanden waarvoor, krachtens de vorige wetgeving, een vergunning vereist was. “

Daarop had de ministerraad tijdens de pleidooien geantwoord dat in de circulaire wel in een overgangsregeling voorzien is (zie punt 1.3. van de circulaire van 8 juni 2006). In een rechtsstaat worden de wetten gemaakt door de verkozenen van het volk. Een circulaire, die enkel een interne administratieve instructie is, heeft geen voorrang op de wet. Enkel in de dictaturen is het zo dat de administratie zelf reglementen kan uitvaardigen zonder democratische controle. Het Hof antwoordt dan ook als volgt op het argument van de ministerraad:

“B.10.2. Het Hof kan, bij het onderzoek van het ernstig karakter van een middel dat gericht is tegen een wetsbepaling, geen voorrang geven aan de tekst van een omzendbrief op de wettekst.”

Derhalve kan de circulaire niet door de administratie worden ingeroepen om vernieuwing te eisen van vergunningen ouder dan vijf jaar.

Het Hof besluit dat ons middel ernstig is:

B.11. Uit wat voorafgaat volgt dat de toepassing van artikel 48, tweede lid, van de aangevochten wet, doordat ten aanzien ervan in de wet in geen enkele overgangsbepaling is voorzien, terwijl voor andere bepalingen de inwerkingtreding ervan door de wet zelf wordt vertraagd, tot gevolg zal hebben dat een categorie van personen, van de ene op de andere dag, in de illegaliteit zal terechtkomen en aan strafvervolging zal worden blootgesteld, zonder dat te gepasten tijde de vereiste vergunningen zouden kunnen worden verkregen. De toestand van onwettigheid die die personen raakt en aan strafrechtelijke vervolging blootstelt, is des te willekeuriger daar zij zal variëren volgens de datum waarop de vergunningen die zij in het verleden hadden gekregen, zijn uitgereikt : artikel 48, tweede lid, verklaart de erkenningen en vergunningen afgegeven krachtens de voormelde wet van 3 januari 1933 geldig « gedurende 5 jaar vanaf hun afgifte of de laatste wijziging ervan waarvoor rechten en retributies werden geïnd ».

Niets lijkt te verantwoorden dat, onder degenen die « erkenningen en vergunningen » bezaten die waren afgegeven krachtens de voormelde wet van 3 januari 1933, waarvan de geldigheidsduur in beginsel onbeperkt was, sommigen zich onmiddellijk in de illegaliteit bevinden, terwijl anderen in de legaliteit blijven, afhankelijk van de datum van de vergunningen die zij in het verleden hebben gekregen, terwijl zij niet hebben kunnen voorzien, toen zij die vergunningen aanvroegen, dat die op een bepaalde dag nietig zouden zijn en op welke datum zij nietig zouden worden.

B.12. Binnen de perken van het onderzoek waartoe het Hof in het kader van de behandeling van een vordering tot schorsing kan overgaan, moet het middel dus ernstig worden geacht in de zin van artikel 20, 1°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.”

Het is derhalve bijna zeker dat artikel 48, al. 2 wapenwet later (allicht in maart/april 2007) door het Hof zal vernietigd worden. Dergelijke vernietiging heeft terugwerkende kracht tot 9 juni 2006. Alle handelingen die de overheid verricht heeft en die op dit artikel gestoeld zijn

(zoals bijvoorbeeld vernieuwingen van oude vergunningen terwijl dit niet nodig was) vervallen. De betrokken diensten en ambtenaren riskeren aansprakelijk te worden gesteld om de ongrondwettelijke bepaling te hebben toegepast. Sedert een recent cassatiearrest is het ook mogelijk om de wetgevende macht aansprakelijk te stellen voor ongrondwettelijke wetgeving.

Wij verwachten dan ook dat de wetgever zal ingrijpen en artikel 48, al. 2 zal wijzigen. Bovendien lijkt het ons onmogelijk dat een strafvervolgning gebaseerd zou worden op artikel 48, al. 2 wapenwet. De rechter zal immers rekening moeten houden met het arrest van het Arbitragehof.

De vordering tot schorsing werd echter wel onontvankelijk verklaard, omdat onvoldoende is aangetoond dat de BVBA Midarms en de heer Hommers een “ernstig en moeilijk te herstellen nadeel” lijden. Het nadeel van de BVBA Midarms werd door het Hof als een louter financieel nadeel beschouwd, zodat het te herstellen is met een schadevergoeding. Het nadeel van de heer Hommers (niet meer kunnen trainen als sportschutter) werd als een louter persoonlijk nadeel gezien in de beoefening van zijn hobby, en dus niet als een ernstig nadeel.

Hoewel dus artikel 48, al. 2 wapenwet niet geschorst werd, is de uitspraak van het Arbitragehof positief.

Na overleg met de raadsleden zal UNACT het advies aan de leden aanpassen. Momenteel raadt UNACT het volgende aan:

- wapens model 9: onmiddellijk aangeven indien jager, of indien de betrokkene niet wenst te jagen en geen licentie als sportschutter wenst aan te vragen
- wapens model 4: gezien de stellingname van het Arbitragehof over de grondwettelijkheid van artikel 48, al. 2 raden wij nog aan om te wachten.

Uiteindelijk zal UNACT tijdig een advies geven zodat iedereen zich in orde kan stellen met de geldende wetgeving die in overeenstemming is met de grondwet. Er blijven nog een te groot aantal onzekerheden:

- het bedrag van de te betalen belasting is nog niet bepaald, wie zijn wapens opnieuw laat vergunnen geeft dus een blanco cheque aan de gouverneur;
- de vergunningsprocedure is niet duidelijk;
- de artikelen over het administratief beroep tegen de beslissingen van de gouverneur zijn nog niet in werking getreden.

Verder roepen wij ook op om zeer kritisch om te gaan met informatie van de overheid. Informatie verspreid door de overheid is vaak bewust verkeerd met als doel zoveel mogelijk wapens af te nemen. Dat wordt onder andere bewezen door allerlei onwettelijke richtlijnen die op de diverse sites van provinciegouverneurs staan. Sommige gouverneurs (bv Luik) publiceren zelfs onverkort standpunten van anti-wapenorganisaties zoals het GRIP. Om te vermijden dat de overheid verder onze rechten kan beknotten, is het nu zaak een correcte toepassing van de wet te vragen, niet meer, niet minder. U kunt steeds juridisch advies vragen via het secretariaat.

De Raden van Bestuur van Unact en van de aangesloten federaties houden er in elk geval aan de talrijke wapenbezitters te bedanken die bijdroegen tot het steunfonds om deze procedures te bekostigen, alsook iedereen die ons moreel steunde via de petitie.

Meer info is te verkrijgen op het secretariaat van Unact, bij voorkeur via mail naar info@unact.be.

